

POSUDEK

oponentky bakalářské práce

Jméno a příjmení studentky: Jiřina Navrátilová
Název bakalářské práce: Syndrom CAN a jeho důsledky v dospělosti
Oponentka: Mgr. Tereza Cimrmannová, Ph.D.

Předložená práce obsahuje padesát pět stran textu řazeného do pěti kapitol. Cíl práce nebyl explicitně formulován, z Úvodu nepřímě vyplývá, avšak je poněkud obecný. Téma syndromu CAN je „obvyklým“ tématem bakalářských prací, studentka se však správně zaměřila pouze na vybraný aspekt, tj. na následky syndromu v dospělosti. Ještě lépe by bylo vymezit se na konkrétní druh tohoto syndromu – např. následky sexuálního zneužívání bývají odlišné od následků zanedbávání. Zkrátka vymezení tématu a cílů nepatří k silným stránkám této práce, avšak vedle toho lze formulovat i nesporné klady a přínosy textu, jimž se budu věnovat níže.

Hlavní motivací studentky bylo zjištění, že následky syndromu CAN v dospělosti mapuje pouze menší část autorů, kteří o syndromu píší. S tímto bych nesouhlasila, v seznamu zdrojů chybí některé důležité prameny, především aktuální odborná periodika (články) a analýzy konkrétních pracovišť, kde se následky týrání v dětství přímo objevují (např. občanské sdružení Élektra aj.). V intencích bakalářské práce lze ale hodnotit uvedenou motivaci jako postačující, avšak bylo by lepší formulovat ji méně kategoricky. Je třeba ocenit, že motivace studenty vycházela také z odborné praxe ve Fondu ohrožených dětí.

V první kapitole studentka přehlednou formou řadila poznatky o historických a psychosociálních souvislostech rodiny. V textu však převážně chybí označení parafrází z literatury. Pokud nejde o vlastní vědecké poznatky studenty, jedná se o závažné porušení etických norem a platné legislativy. Obsahově cenná, stylisticky velmi vhodná, je kasuistika z vazební věznice. Další kasuistika je poněkud schematická. Druhá kapitola je již lépe zvládnuta po formální stránce. Po obsahové stránce nemám připomínek, ale vzhledem k naznačeným cílům bylo na mnoha místech pouze odkazovat. Vždyť teorii (definice, formy ...) syndromu CAN obsahuje několik kilogramů bakalářských prací na této fakultě a nespočet publikací v knihovnách. Proč donekonečna opisovat již zpracované texty? Dílčí části třetí kapitoly by vydaly na vlastní bakalářské práce, jedná se o samostatná témata zasluhující

hlubší pozornost. Pokud však pojmem tento text jako stylistický úvod k podstatě této práce, lze zde nalézt některé důležité poznatky, jiné si však čtenář musí domyslet. Krátký text o pedofilii postrádá patřičnou hloubku, nezachycuje podstatu pedofilní osobnosti. Je důležité rozlišovat pedofilní orientaci a pedofilní jednání, v praxi jsou snadno zaměnitelné a neznalost může ublížit. Kasuistiku, která je součástí této kapitoly, je na místě opět ocenit. Vrcholem celé práce by měla být čtvrtá kapitola o následcích syndromu CAN v dospělosti. Asi polovina kapitoly je však věnována spíše následkům v dětství. Souvislost syndromu CAN a vzniku poruch osobnosti v dospělosti je určitě živým tématem, které zde bylo zpracováno spíše v náznacích. Je to vcelku přirozené, protože takto obtížné téma vyžaduje patřičnou erudici a vyvolává mnoho otázek, na něž bohužel neznají odpovědi ani renomovaní odborníci. Kasuistiky stylisticky vhodně doplňují text. Název další kapitoly „Dlouhodobé následky syndromu CAN“ je trochu nepřesný, vždyť právě poruchy osobnosti patří k celoživotním „křížům“ postižených osob. Další jmenované následky jsou v pořádku, avšak mnohé další chybí, např. tolik obvyklé započetí časného sexuálního života a celoživotní promiskuita. Pátá kapitola je v této práci obsahově zbytečná. Proč se v rychlosti věnovat stále novým souvisejícím tématům a šidit tak podstatu práce?

Po formální stránce je text na dobré úrovni, s výjimkou necitovaných míst lze chyby snadno odpustit (např. Úvod a Závěr se nečíslují apod.). Seznam užití literatury mohl být bohatší, bibliografický zápis je ale perfektní. Další poznámky již byly formulovány.

Závěr:

I přes některé nedostatky (hlavně přesnou volbu cílů) lze práci Jiřiny Navrátilové hodnotit jako poměrně zdařilou. Oceňuji evidentní pečlivost a snahu dovedně kompilovat odborný text.

Navrhovaný stupeň hodnocení: Velmi dobře

Datum a podpis: 11. srpen 2010

Mgr. T. C. — / P. D.